

การดูงานนอกสถานที่ (Field Trip)

Field Trip – การดูงานนอกสถานที่ เป็นเครื่องมือการพัฒนาบุคลากรรูปแบบหนึ่ง โดยมอบหมายให้พนักงานไปสังเกตเหตุการณ์ การกระทำ หรือบุคคลที่ต้องการในสถานที่เฉพาะแห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง ในช่วงเวลาสั้นๆ ซึ่งการดูงานนอกสถานที่มักนิยมใช้กับพนักงานในระดับบริหารจัดการ (Management Level) ขึ้นไป เป็นการดูงานที่มีขอบเขตงานที่รับผิดชอบเหมือนกันหรือเป็นการดูงานจากลักษณะงานที่ต้องทำงานร่วมด้วย

การดูงานนอกสถานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานได้เห็นประสบการณ์ใหม่ๆ การได้เห็นรูปแบบการทำงานที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อให้ผู้รับการพัฒนาได้เรียนรู้เรื่องใหม่ๆ ที่ดีจากองค์การภายนอก ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้จะทำให้พนักงานสามารถนำแนวคิดที่ได้รับจากการดูงานนอกสถานที่ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาความสามารถของตน อีกทั้งพนักงานยังสามารถนำความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ได้รับรู้มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้น ทั้งนี้การดูงานนอกสถานที่โดยทั่วไปจะประกอบไปด้วยการดูงานภายในประเทศและการดูงานในต่างประเทศ

รูปแบบการดูงานนอกสถานที่ - รูปแบบการดูงานนอกสถานที่ประกอบด้วย 2 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. การดูงานภายในบริษัทเดียวกัน หรือบริษัทในเครือ : การดูงานลักษณะนี้เป็นการดูงานนอกสถานที่จากองค์การเดียวกันหรือเป็นองค์การที่อยู่ในกลุ่ม/เครือเดียวกันทั้งในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาดูงานเกี่ยวกับวิธี/รูปแบบการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice) สามารถนำมาใช้เป็นตัวอย่างหรือแม่แบบในการทำงานได้ ทั้งนี้ การดูงานในรูปแบบนี้ค่อนข้างสะดวกในการติดต่อประสานงาน และการแลกเปลี่ยนข้อมูล เนื่องจากเป็นการดูงานภายในบริษัทเดียวกัน และพนักงานอาจคุ้นเคยรู้จักกันอยู่แล้วจึงทำให้การติดต่อเพื่อขอดูงานไม่ยุ่งยาก

ประโยชน์ : การดูงานจากองค์การเดียวกันจะทำให้พนักงานเกิดความเข้าใจในรูปแบบการทำงานในเชิงลึกมากขึ้น ช่วยทำให้พนักงานเกิดความเข้าใจขั้นตอน การเชื่อมโยงการทำงานของตนกับงานอื่นในเชิงลึก รวมถึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาความสามารถในการทำงานของตนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การดูงานจากองค์การเดียวกันยังช่วยทำให้เกิดการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับพนักงานคนอื่นที่อยู่ในบริษัทหรือเครือเดียวกัน

2. การดูงานภายนอกบริษัท: การดูงานภายนอกบริษัทเป็นการเปิดประสบการณ์ให้กับพนักงานได้เห็นการทำงานขององค์การภายนอกที่มีวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นวิธีการปฏิบัติงานที่พนักงานไม่เคยเห็นมาก่อน ซึ่งพนักงานสามารถนำมามุมมองที่ได้รับมาปรับใช้ในองค์การของตนได้ อย่างไรก็ตามการดูงานภายนอกบริษัทพนักงานจะต้องมีเตรียมความพร้อมโดยมีขั้นตอนการประสานงานไว้ล่วงหน้าหลายขั้นตอน เช่น การติดต่อขอคิวจากองค์การภายนอกเพื่อขอดูงาน การจัดเตรียมการเดินทาง การจัดเตรียมของที่ระลึก และการขออนุญาตล่วงหน้าหากต้องการขอถ่ายรูปหรือบันทึกเสียง เป็นต้น

ประโยชน์ : การดูงานจากองค์การภายนอกจะช่วยทำให้พนักงานเกิดมุมมองใหม่ๆ เป็นการเสริมสร้างแนวคิด หรือวิสัยทัศน์ในการทำงาน ทำให้พนักงานมีแนวคิดใหม่ๆ จากการปฏิบัติงานขององค์การภายนอก อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นจิตใจให้พนักงานเกิดความตระหนักถึงความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากได้เห็นรูปแบบการทำงานขององค์กรอื่น อันนำไปสู่การจุดประกายให้พนักงานเกิดการเปรียบเทียบรูปแบบหรือขั้นตอนการทำงานของตนเองกับองค์การภายนอก

สรุปว่าการดูงานนอกสถานที่เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาความสามารถของพนักงาน ซึ่งผู้บริหารที่จะส่งพนักงานเข้าไปดูงานภายนอกสถานที่จะต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถที่ต้องการให้พนักงานพัฒนาก่อนรวมถึงการเตรียมความพร้อมของพนักงานก่อนดูงาน และภายหลังจากการดูงานนอกสถานที่ทุกครั้ง ผู้บังคับบัญชาจะต้องติดตามและดำเนินการพัฒนาต่อยอด โดยการนำเครื่องมือการพัฒนาด้วยวิธีการอื่นๆ มาใช้ปรับปรุงความสามารถของพนักงาน เช่น การมอบหมายงาน การมอบหมายโครงการ เป็นต้น ถือว่าเป็นเครื่องมือการพัฒนาความสามารถที่นำมาใช้ภายหลังจากการดูงานเสร็จสิ้นลง

กองพัฒนาบุคลากรและระบบงาน

ข้อมูล : ดร.อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์